

on. He stands and they sit, reading it with him. Then he recites [the collection of verses known as *uva litziyon*], A redeemer will come to Zion ... and I, this is My covenant ... and You are holy ... and they call to one another saying, Holy, and the rest of the *Kedushah*. They respond, Holy, holy, holy, — three times. He then says the *Kedushah* in Aramaic. He then says: A wind lifted me up, reading it in Aramaic, saying; God will reign forever, reciting it in Aramaic so that the people will understand. (2) These verses that proceed and follow the *Kedushah*, together with their Aramaic translation, are that which is referred to as the order of *Kedushah*. Afterwards, he recites prayers of entreaty and verses regarding God's mercy. He recites Kaddish and all the people answer in the usual manner; they then take their leave.

וְכֹלֵי תְהִלָּה לְדָוִד וְכֹלֵי. הוּא עֹמֵד וְהֵם יוֹשְׁבִים וְהֵם קוֹרְאִים עִמּוֹ. וְאַחַר כֵּן אֹמֵר וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְכֹלֵי וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי וְכֹלֵי וְאַתָּה קָדוֹשׁ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ וְגוֹמֵר הַקְּדוּשָׁה וְהֵם עֹנִין קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וְחוּזֵר וְקוֹרָא הַקְּדוּשָׁה תְּרַגּוּם וְאֹמֵר וְתִשָּׂאֲנִי רוּחַ וְכֹלֵי וְקוֹרָא אוֹתוֹ תְּרַגּוּם וְאֹמֵר ה' יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד וְקוֹרָאֵהוּ תְּרַגּוּם בְּדִי לְהַבִּין הָעַם: ב וְאֵלֹו הַפְּסוּקִים שֶׁלִּפְנֵי הַקְּדוּשָׁה וְשֶׁלֹּאֲחֲרֶיהָ עִם תְּרַגּוּמָן הֵם הַנִּקְרָאִים סֵדֵר קְדוּשָׁה וְאַחַר כֵּן מִתְחַנֵּן בְּדַבְרֵי תְּחִנּוּנִים וּבְפְסוּקֵי רַחֲמִים וְאֹמֵר קְדִישׁ וְכָל הָעַם עֹנִין בְּדַרְכָּן וּנְפֹטְרִין:

SHELACH FOR THURSDAY

שְׁלַח לְיוֹם חֲמִישִׁי

TORAH

תורה

כיוון בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה אחרונה דשם ב"ן לקנות הארת רוח משבת הבאה

כב וּסְלִיקוּ בְּדִרוּמָא וְאַתָּא עַד חֶבְרוֹן וְתַמְנָן אַחִימָן שִׁשִׁי וְתַלְמִי בְּנֵי גִבְרָא וְחֶבְרוֹן שְׁבַע שָׁנִין אֶת־בְּנֵי־אֵת קָדָם טַיִם

כב וַיַּעֲלוּ בְּנֶגֶב וַיָּבֵא עַד־חֶבְרוֹן וְשֵׁם אַחִימָן שִׁשִׁי וְתַלְמִי יְלִידֵי הָעֵנַק וְחֶבְרוֹן

(22) They went up into the south, and he came to Chevron, and there were Achiman, Sheishai, and Talmai, the descendants of the giant. Now Chevron

RASHI

רש"י

(22) **And he came to Chevron** — *Kalev went there alone [hence the singular “he came”] to prostrate himself on the graves of the patriarchs [in prayer] that he not be enticed by his colleagues to be part of their counsel. Thus, it says, “And to him will I give the Land that he trod upon,” (Deuteronomy 1:36) and it is written, “They gave Chevron to Kalev” (Judges 1:20, Sotah 34b). Had*

(כב) וַיָּבֵא עַד־חֶבְרוֹן. (סוטה לד) כָּלֵב לְבַדּוֹ הֵלֵךְ שָׁם וּנְשַׁתְּטַח עַל קְבְרֵי אֲבוֹת, שְׁלֵא יְהֵא נֶסֶת לְחֶבְרִיו לְהִיּוֹת בְּעֶצְתָּם. וְכֵן הוּא אֹמֵר (דברים א): “וְלוֹ-אֶתֶּן אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ-בָּהּ”. וְכַתִּיב (שופטים א): “וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת-חֶבְרוֹן”. שְׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה, (סוטה לד) אֲפֹשֶׁר שְׁבִנָּה חָם אֶת חֶבְרוֹן לְכַנְעַן בְּנוֹ הַקָּטָן קָדָם שִׁבְנָה אֶת צַעַן לְמִצְרַיִם בְּנוֹ הַגָּדוֹל? אֵלֵא שְׁהִיְתָה מְבִנָּה בְּכָל טוֹב עַל אַחַד

been built seven years — *Is it possible that Cham built Chevron for Canaan, his youngest son, before he built Tzoan for Mitzrayim, his eldest son? Rather, Chevron was built up in all good things seven times better than Tzoan. And it comes to inform you the praise of the*

דְּמִצְרַיִם: כג וְאֵתוֹ עַד נַחֲלָא
 דְּאֶתְכֵּלָא וּקְצוּ מִתְּמֵן עוֹבְרֵתָא
 וְאֶתְכֵּל עֲנָבִין חֵד וּנְטִלוּהִי
 בְּאֵרִיחָא בְּתַרְיִן וּמִן
 רְמוֹנָא וּמִן תְּאֵנִיא:

שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לְפָנַי צֵעַן מִצְרַיִם:
 כג וַיָּבֹאוּ עַד-נַחַל אֲשָׁכָל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם
 זְמוּרָה וְאֲשָׁכָל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשְׂאֵהוּ בַּמּוֹט
 בְּשָׁנִים וּמִן-הָרְמָנִים וּמִן-הַתְּאֵנִים:

had been built seven years before Tzoan of Egypt. (23) And they came to the valley of Eshkol and they cut down a branch with one cluster of grapes, and they carried it on a pole between two [people] and [they also took] some pomegranates and figs.

RASHI

Land of Israel, for there is no place in the Land of Israel rockier than Chevron, and that is why it was set aside for a place of burial. And there is no country in the world as superior as Egypt, as it says, "Like the Lord's garden, like the land of Egypt." (Genesis 13:10) And Tzoan is the best part of Egypt, for the residence of the kings is situated there, as it says, "for his princes were in Tzoan." (Isaiah 30:4) Yet Chevron was superior to it sevenfold (Sotah 34b). (23) A branch — A branch of a grapevine with a cluster of grapes hanging from it. They carried it on a pole between two [people] — From the implication of that which it says "they carried [in the plural] it on a pole" do I not know that it was [carried] by two? So what then does "[between] two" tell us? [The answer is that it was carried] by two poles. How was this done? Eight spies took a cluster [of grapes], one took a fig and

one took a pomegranate. Yehoshua and Kalev did not take anything, because all the others [took the fruit] with the intent of spreading an evil report, [namely,] just as its fruit is unusual, so its people are unusual. And if you wish to know how much one of them carried, go and derive this from the stones they set up at Gilgal: Each man carried on his shoulder one stone [from the Jordan] and set it up at Gilgal. Our Rabbis weighed them [and the weight of] each stone was forty se'ah, and we learned that the load a person can carry on his shoulders is only one third of the weight of the load that one can carry when others help him lift it (Sotah

רש"י

משבעה בצען ובא להודיעך שבחה של ארץ ישראל: שאין לה טרשין בארץ-ישראל יותר מחברון, לפיכך הקצוה לקברות מתים; ואין לה מעלה בכל הארצות כמצרים, שנאמר (בראשית יג): "בגן-ה" בארץ מצרים, וצען היא המעלה שבארץ מצרים, ששם מושב המלכים, שנאמר: (ישעיה ל) "כי-היו בצען שריו", והיתה חברון טובה ממנה שבעה חלקים: (כג) זמורה. שוכת גפן ואשכול של ענבים תלוי בה. וישאֵהוּ בַּמּוֹט בשנים, ממשמע שנאמר "וישאֵהוּ בַּמּוֹט", איני יודע שהוא בשנים? מה תלמוד לומר "בשנים?" — (סוטה לד) בשני מוטות. הא כיצד? שמונה נטלו אשכול אחד נטל תאנה ואחד רמון יהושע וכלב לא נטלו כלום, לפי שכל עצמם להוציא דבה נתפוו: בשם שפריה משנה, כך עמה משנה. ואם חפץ אתה לידע כמה משואי אחד מהם, צא ולמד מאבנים שהקימו בגלגל (יהושע ד): "הרימו להם איש אבן אחת מן הירדן על שכמו והקימוה בגלגל", ושקלום רבותינו משקל כל אחת ארבעים סאה — וגמירי: טונא דמידלי אַנְש על כתפה אינו אלא שליש משאוי,

כד לַאֲתָרָא הֵהוּא קָרָא נַחֲלָא
 דַּאֲתַפְלָא עַל עֵסֶק אֲתַפְלָא
 דְּקִצּוֹ מִתְּמַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 כה וְתָבוּ מִלְּאֲלֵא יֵת אֲרַעָא
 מִסּוּף אַרְבַּעִין יוֹמִין: כו וְאֶזְלוּ
 וְאָתוּ לֹת מִשֶּׁה וּלֹת אֶהֱרֹן
 וּלֹת כָּל כְּנַשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְמַדְבְּרָא דְּפָאֲרָן לְרַקֵּם וְאָתִיבוּ
 יְתֵהוּן פְּתִגְמָא וְיֵת כָּל כְּנַשְׁתָּא
 וְאֶחָזִיאֲנוּן יֵת אַבָּא דְּאַרְעָא:

כד לַמָּקוֹם הֵהוּא קָרָא נַחֲל אֶשְׁכּוֹל עַל
 אֲדוֹת הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל: כה וַיָּשׁוּבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ מִקֶּץ
 אַרְבַּעִים יוֹם: כו וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה
 וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 אֶל־מִדְבַּר פָּאֲרָן קְדֻשָּׁה וַיֵּשִׁיבוּ אֹתָם דְּבַר
 וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיֵּרְאוּם אֶת־פְּרֵי הָאָרֶץ:

(24) They named that place the Valley of Eshkol because of the cluster [eshkol] that the Children of Israel cut from there. (25) They returned from spying out the Land at the end of forty days. (26) They went, and they came to Moshe and Aharon and all the Congregation of the Children of Israel in the desert of Paran, to Kadesh. They brought them back a report, as well as to the entire Congregation, and showed them the fruit of the Land.

RASHI

34b). (25) **They returned from spying out the Land at the end of forty days** — *But is the Land not a measure of four hundred parasangs by four hundred parasangs [a parasang is equivalent to about three-and-a-half miles in length], and the average person's travelling distance is ten parasangs a day? Thus, it would take forty days to walk from east to west, and they traversed its length and its breadth? However, since it was revealed before the*

רש"י
 ממשאווי שְׁמִסְיַעִין אוֹתוֹ לְהֵרִים: (כה) וַיָּשׁוּבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ מִקֶּץ אַרְבַּעִים יוֹם. וְהֵלֵא אַרְבַּע מֵאוֹת פְּרֻסָּה עַל אַרְבַּע מֵאוֹת פְּרֻסָּה הֵיא, וּמִזְהָרְף אָדָם בִּינוֹנֵי עֶשְׂרֵה פְּרֻסָּאוֹת לְיוֹם, הֵרִי מִזְהָרְף אַרְבַּעִים יוֹם מִן הַמְּזֻרַח לְמַעֲרָב, וְהֵם הֵלְכוּ אַרְבָּה וְרַחְבָּה! אֵלֵא שְׁגָלוֹי לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיגְזַר עֲלֵיהֶם יוֹם לְשָׁנָה, קִצֵּר לְפָנֵיהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ: (כו) וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ. (סוֹטָה לד) מֵהוּ "וַיֵּלְכוּ?" לְהַקִּישׁ הַלִּיכְתָּן לְבִיאָתָן: מֵה בִיאָתָן בְּעֶצֶה רָעָה, אִף הַלִּיכְתָּן בְּעֶצֶה רָעָה. וַיֵּשִׁיבוּ אֹתָם דְּבַר, אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אֶהֱרֹן:

Holy One, Blessed is He, that He would decree upon Israel a year for every day [they spent spying], He, therefore, [miraculously] shortened the way (Midrash Tanchuma 8). (26) They went, and they came — *What is meant by "They went"? [Verse 25 already states that they returned.] To compare their going with their coming. Just as their return was with evil intent, so too, their departure was with evil intent (Sotah 35a). They brought them back a report* — *To Moshe and Aharon.*

PROPHETS Joshua 2

נביאים יהושע פרק ב

כב וְאֶזְלוּ וְעָלוּ לְטוֹרָא וַיָּתְבוּ

כב וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ הַהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים

(22) And they went and came to the mountain, staying there three days, until

תִּמְנָן תִּלְתָּא יוֹמִין עַד דְּתִבּוּ
 רְדִפִּיא וּבְעוּ רְדִפִּיא בְּכָל
 אַרְחָא וְלֹא אֲשַׁכְּחוּ: כִּג וְתִבּוּ
 תַרְיִן גְּבַרִין וּנְחִיתוּ מִן טוֹרָא
 וְעִבְרוּ וְאַתּוּ לֹת יְהוֹשֻׁעַ בַּר
 נוּן וְאַשְׁתַּעֲיֵאוּ לֵיהּ יֵת כָּל
 דְּעֲרֵעָא יְתְהוּן: כִּד וְאַמְרוּ
 לִיהוֹשֻׁעַ אַרִי מִסַּר יֵי בִידְנָא יֵת
 כָּל אַרְעָא וְאַף אֲתִבְרוּ כָּל
 יְתִבֵי אַרְעָא מִן קְדַמְנָא:
 א וְאַקְדִים יְהוֹשֻׁעַ בְּצַפְרָא
 וְנִטְלוּ מִשְׁטִין וְאַתּוּ עַד יִרְדְּנָא

עַד־שָׁבוּ הַרְדָּפִים וַיִּבְקְשׁוּ הַרְדָּפִים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא
 מָצְאוּ: כג וַיָּשׁוּבוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַיִּרְדּוּ מֵהָהָר וַיַּעֲבְרוּ
 וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן וַיְסַפְּרוּ לוֹ אֵת כָּל־
 הַמְצָאוֹת אֹתָם: כד וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נִתְּנָן
 יְדוּהָ בְיַדְנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נִמְגּוּ כָּל־יִשְׁבֵי
 הָאָרֶץ מִפְּנֵינוּ: ג א וַיִּשְׁכַּם יְהוֹשֻׁעַ בְּבֹקֶר וַיִּסְעוּ
 מֵהַשָּׁטִים וַיָּבֹאוּ עַד־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּלְנוּ שָׁם טָרַם יַעֲבְרוּ: ב וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 וַיַּעֲבְרוּ הַשָּׂטָרִים בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה:

הוא וכל בני ישראל ובתו תמן קדם יעברון: ב והיה מסוף תלתא יומין ועברו סרכיא בגו משריתא:

the pursuers returned; and the pursuers searched the entire way but did not find them. (23) And the two men returned and descended from the mountain and crossed over and came to Yehoshua, the son of Nun and related to him all that happened to them. (24) And they said to Yehoshua; Indeed the Lord has given the Land into our hands, furthermore, all the inhabitants of the Land have melted away because of us. **3** (1) And Yehoshua rose early in the morning and travelled from Shitim; he, and all the Children of Israel, and came to the Jordan and they lodged there before crossing. (2) And it was after three days that the officers traversed through the camp.

WRITINGS Psalms 107

כתובים תהלים פרק קז

ו וַיִּצְלוּ קְדָם יֵי כִּד עֵיִק לְהוּן
 מִמְעַקְתְּהוּן פְּצָא יְתְהוּן:
 ז וְדַבְּרִינוּן בְּאוֹרַח תְּרִיצָתָא
 לְמִיזֵל לִירוּשָׁלַם קִרְתָּא
 דְּמִיתְבָּא: ח יְהוּדוֹן קְדָם יֵי
 מְטוּל חֲסִדְיָהּ וּמִשְׁתַּעֲזֵן

ו וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמְצוּקוֹתֵיהֶם יִצְלִים:
 ז וַיְדַרְיִכֶם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְלַכְתּ אֶל־עִיר מוֹשָׁב:
 ח יוֹדוּ לַיהוָה חֲסִדּוֹ וּנְפִלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם: ט כִּי־
 הִשְׁבִּיעַ נַפְשׁ שִׁקְקָהּ וּנְפֶשׁ רַעֲבָה מִלֵּא־טוֹב:

פְּרִישׁוֹתֵיהּ לְבְנֵי נְשָׂא: ט אַרוֹם אֲשַׁבַּע נַפְשׁ סְרִיקָא וּנְפֶשׂא כְּפִינָא מְלֵי טוֹבָא:

(6) Then they cried out to the Lord in their trouble, from their distress He rescued them. (7) And He led them forth on the right way so that they may go to a city of habitation. (8) Let them give thanks to the Lord for His kindness and for His wondrous deeds to mankind. (9) For He has sated the yearning soul and filled the hungry soul with goodness.

RASHI

רש"י

(9) נפש שקקה — the soul which yearns.

(ט) נפש שקקה. נפש המתאווה:

י על צדקיהו ורברבני ישראל
 אתנבני ואמר צדקיהו ורברבני
 ישראל דגלו בכבל ויתיבו בהשוכא וטולא דמותא והוון אסירין בסגופי שרי פרולא:

(10) Those who sat in darkness and in the shadow of death bound in affliction and iron.

RASHI

רש"י

(10) יושבי חשך וצלמות — *also prisoners incarcerated in prison must offer thanks when they leave prison.*

(י) יושבי חשך וצלמות. אף האסורים בבית הסוהר צריכין להודות כשיוצאין מבית אסוריהם:

Mishnah Chullin, chapter 10

משנה חולין פרק י

(1) The law [regarding the gift to the priest] of the shoulder, the two cheeks and the stomach [from those who slaughter animals] (see Deuteronomy 18:3) is in force both within the Holy Land and outside it, both during the existence of the Temple and after it, regarding non-consecrated animals, but not regarding consecrated animals. For it could have been argued: If non-consecrated animals, which are not subject to the law of the breast

א הזרוע והלתיים והקבה נוהגין בארץ ובחוצה לארץ, בפני הבית ושללא בפני הבית, בחלין אבל לא במקדשין. שהיה בדין, ומה אם החלין, שאינן חייבין בחזה ושוק, חייבין במתנות. קדשים שחייבין בחזה ושוק, אינו דין במתנות, תלמוד לומר (ויקרא ו), ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם, אין לו אלא מה שאמור בענין: ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו, חייבין בכורה ובמתנות, ויוצאין לחלין להגזו ולהעבד, וילדן וחלבן מתר לאחר

and the thigh, are subject to these dues, how much more so should it be that consecrated animals, which are subject to the law of the breast and the thigh, should also be subject to these dues! Scripture therefore states: “[For I have taken the chest wave-offering and the (hind) thigh elevation-offering from the Children of Israel, from their peace-offerings, and] I have given **them** to Aharon the priest and to his descendants as an eternal statute;” (Leviticus 7:34) [the word “**them**” excludes] thus, only that which is mentioned in this passage [i.e., the chest and the thigh] shall be his. (2) All consecrated animals which contracted a permanent, physical blemish before they were consecrated [and thus, their consecration is only for their value, as they are not fit to be sacrificed] and have been redeemed [with money which is used to purchase unblemished animals] are subject to the law of the firstling [if they bear a male firstling, this would not be so if they had borne before the blemish, in which case it would have become sanctified as קדושת הגוף (a sacrificial sanctity) and thus, one sanctity does not overimpose on another sanctity] and [are subject] to these dues [of the shoulder, cheeks and the stomach], and like non-consecrated animals, they may be shorn and may be put to work, and רבנו עובדיה מברטנורא

א הזרוע והלתיים. בארץ ובחוצה לארץ. משום דבעי למתני בחולין אבל לא במקדשין, תני לכולהו: בפני הבית. בזמן שבית המקדש קיים: ואתן אותם. בחזה ושוק כתיב, אותם מיעוטא הוא, חזה ושוק אין, מידי אחרינא לא: ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן. הרי הן כמקדיש עצים ואבנים לדמיהן ואין בהן קדושת הגוף: ונפדו חייבין

after they have been redeemed, their young and their milk are permitted [though they conceived before they were redeemed]. One who slaughtered them [even before they had been redeemed (Tosfot Yom Tov)] outside the Sanctuary is not liable, and [if one said; Let this animal be substituted for the blemished one] they do not render that which was substituted for them [holy]. If they died [before being redeemed], they may be redeemed [after death], except for the firstling [when born blemished whose very body (קדושת הגוף) is consecrated since it is still considered a firstling] and the tithe of cattle [if the tenth which was designated as tithes was blemished, it, nevertheless, becomes consecrated since the verse regarding tithes, states: "He must not inspect for a good or a bad one"']. (Leviticus 27:33) All [consecrated animals] which had contracted a permanent blemish after they were consecrated, or if they had contracted a passing blemish before they were consecrated, and subsequently, [after consecration] contracted a permanent blemish [as a temporary blemish does not invalidate the animal after it passes], and have been redeemed, are exempt from the law of the firstling and from these dues [since the verse "May eat thereof, as of the deer and as the gazelle," (Deuteronomy 12:15, see Rashi there) compares invalid, blemished animals which were redeemed to deer and gazelle which do not have the law of firstling nor are shoulder, cheeks and stomach given from them], and they may not, [like totally consecrated animals,] be shorn or put to work [the verse states: "You may slaughter and eat meat;" (ibid.) thus allowing only eating the flesh] and [if they became pregnant before being redeemed and gave birth] after they have been redeemed their young and their milk are forbidden ["And eat meat," (ibid.) only the meat is permitted], and [according to Rabbi Akiva, those slightly, blemished animals whom he holds, had they been placed on the altar are not removed, (see Zevachim 9:3, Chok, vol. 2, pg. 277)] he who slaughtered them outside the

פְּדִיּוֹן, וְהִשׁוּחָטָן בַּחוּץ פְּטוּר, וְאִין עוֹשִׂין תְּמוּרָה, וְאִם מָתוּ יִפְדוּ, חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר. כָּל שֶׁקָּדַם הַקְּדָשָׁן אֶת מוֹמָן, אִו מוֹם עוֹבֵר לְהַקְדָּשָׁן, וְלֵאחֶר מִכָּאֵן נוֹלָד לָהֶם מוֹם קְבוּעַ וְנִפְדוּ, פְּטוּרִין מִן הַבְּכוֹרָה וּמִן הַמַּתְנֹת, וְאִין יוֹצְאִין לְחֵלְטִין לְהַגְנוֹ וּלְהַעֲבֹד, וְיִלְדָן וְחֵלְבָן אֶסוּר לֵאחֶר פְּדִיּוֹן, וְהִשׁוּחָטָן בַּחוּץ חֵיב,

רבנו עובדיה מברטנורא

בבכורה. אם ילדו לאחר שנפדו. אבל קודם פדיון לא, דקדושת דמים מדהה מן הבכורה, שאין קדושה חלה על קדושה: **וולדן וחלבן מותר לאחר פדיון.** אבל מקדיש תמימים ונעשו בעלי מומין ונפדו, ולדן אסור כדלקמן, ובין רישא דקתני מותר, ובין סיפא דקתני אסור, מיירי בגון דאיבער לפני פדיונו ואתיליד לאחר פדיונו. וחלבן נמי דמקדיש תמימים ונפדו נפקא לן דאסור, דכתיב בפסולי המוקדשין שנפדו, תזבח ואכלת בשר תזבח ולא גיזה, ואכלת ולא לכלבך, בשר ולא חלב: **ואין עושין תמורה.** אפילו קודם פדיון. טוב מעיקרא עושה תמורה ואפילו נמעכשה רע אחר שהקדישו, אבל רע מעיקרון אינו עושה תמורה: **ואם מתו יפדו.** ואע"פ שאינן ראויין אלא לכלבים ואנן קיימא לן דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, הני כעצים בעלמא נינהו ולא נחית להו קדושת הגוף: **חוץ מן הבכור והמעשר.** דאע"ג דקדם מומן להקדשן, חלה עליהן קדושה גמורה לכל דבריהם, אלא שאין כשרים ליקרב, דבכור ברחם תלה רחמנא, לא שנא תם ולא שנא בעל מום קדיש, תם קרב, ובעל מום נאכל לכהן במומו. ומעשר בהמה נמי כתיב ביה (ויקרא כז) העשירי יהיה קודש לה' לא יבקר בין טוב לרע, טוב תם, רע בעל מום: **או מום עובר קודם להקדשן.** דמום עובר כמאן דליתיה דמי: **פטורים מן הבכורה.** דכתיב בפסולי המוקדשין שנפדו, כצבי וכאיל, מה צבי ואיל פטורים מן הבכורה דהא כל הבכור אשר יולד בבקרן ובצאנך כתיב (דברים טו), אף פסולי המוקדשין שנפדו פטורים מן הבכורה: **ומן המתנות.** הזרוע והלחיים והקיבה: **ולדן וחלבן אסור.** בדאיבער לפני פדיונו ואתיליד לאחר פדיונו מיירי. כדפרישית לעיל. דאי איבער ואתיליד לאחר פדיונו, ולד צבי ואיל הוא. ואי אתיליד לפני פדיונו, אפילו קדם מומן

Sanctuary is liable [the *halachah*, however, is that he would not be liable], and they [before redemption] render that which was substituted for them [holy], and if they died [before redemption], they must be buried [since one may not redeem a consecrated animal just to feed it to dogs]. (3) If a firstling

[which was given to a priest, developed a blemish and was then sold it to an Israelite] got mixed up with a hundred other animals, and a hundred [and one different] people slaughtered all of them [i.e., each slaughtering his own], they are all exempt from the dues [since each person can claim that he slaughtered the one with the blemish. Had the Mishnah been talking about a firstling belonging to an Israelite before having been given to the priest, the priest would be able to collect his dues from each, since he could say regarding each; If this one is the firstling, the whole animal is mine and if it is not the firstling, then the shoulder, cheeks and stomach are mine]. [However,] if one person slaughtered all of them [i.e., it all belonged to one individual], only one animal is exempt from the dues. If one slaughtered an animal for a priest or a gentile, he is exempt from the dues [the verse states: "And this will be the priests' due from the **people**," (Deuteronomy 18:3) thus, excluding priests and gentiles from giving the dues]; if he had a share [in the animal] with them, he must make some sign [on the animal], so that anyone seeing him slaughtering the animal would know that he is exempt from dues on the account of his partner]. If he [a priest selling his animal to an Israelite] said: [I sell everything] except for the dues, he is exempt from giving the dues [since the shoulder, cheeks and stomach do not belong to him]. If one said; Sell me the entrails of a cow [which you slaughtered], and among them were the priestly dues [i.e., the stomach], he must give them to a priest and [the seller] need not allow any reduction in the purchase price on that account

רבנו עובדיה מברטנורא

להקדשן נמי ולדן אסור: והשוחטן בחוץ חייב. ואע"ג דאינן ראויין לפתח אוהל מועד דהא בעלי מומין נינהו ותנן הראוי לפתח אוהל מועד חייבין עליו בחוץ, ושאינו ראוי לפנים אין חייבין עליו בחוץ, מוקמינן לה למתניתין בדוקין שבעין, ור' עקיבא היא דאמר אם עלו לא ירדו, הלכך הואיל ובפנים לא ירדו, חייבין עליהם בחוץ אם שחטן קודם פדיונן: ועושיין תמורה. קודם פדיונן, דכתיב (ויקרא כז) טוב ברע או רע בטוב: ואם מתו. מעצמן: יקברו. דאין פודין את הקדשים להאבילין לכלבים: ג בכור שנתערב במאה. מתניתין איירי בבכור שבא ליד כהן ונפל בו מום ביד כהן ומכרו לישראל במומו. דאי בבכור ביד ישראל קודם שנתנו לכהן, אמאי פוטרין את כולן ממתנות כהונה, לימא ליה כהן, אי בכור הוא כוליה דידיהוא, אי לא בכור הוא הב לי מתנתאי. אבל כשכבר בא ליד כהן ומכרו לישראל במומו ונתערב במאה. פוטרין את כולן ממתנות כהונה. דכל חד וחד יכול לדרות את עצמו ולומר לכהן, שלי בכור הוא שמכרו הכהן ופטור מן המתנות. דמן הבכור אין נותנים מתנות שאין קדושה חלה על קדושה: אחד שוחט את כולן פוטרין לו אחד. שאי אפשר שלא יהא הבכור אחד מהן ויכול לומר זה הוא: צריך שירשום. שיעשה בה סימן שיבינו הכל שיש לכהן או לנכרי שותפות בה: ואם אמר לו. אם אמר כהן לישראל, פרה זו אני מוכר לך חוץ מן המתנות שבה: פטור. ישראל מן המתנות: אמר לו. ישראל לחברו טבח, מכור לי בני מעיה של פרה זו: והיו בהן מתנות. הקיבה שהיא אחת מן המתנות: נותנן. לוקח זה לכהן: ואין המוכר מנכה לו מן הדמים. שהרי היה יודע הלוקח שהמתנות שם, וזה לא מכר לו את הקיבה: לקח הימנו במשקל. כך וכך הליטרא, ושלק לו הקיבה. נותנה לו לוקח לכהן, שהרי הגזלה אצלו וצריך להשיב, והטבח ינכה לו מן הדמים, שהרי מכר דבר שאינו שלו.. ואם עבר השוחט ולא נתן מתנות

[since the purchaser is aware that the stomach, which must be handed to the priest, is included in the entrails], but if he bought them from him by weight, he must give them [the stomach] to a priest, and [the seller] must allow a reduction in the price on that account [since it was included in the weight]. (4) If a convert had a cow and he slaughtered it before he converted, he is exempt from giving priestly dues; if [he slaughtered it]

after he converted, he is liable; if there was a doubt [whether it was slaughtered before or after he converted], he is exempt, for the burden of proof lies upon the claimant [in this case the priest]. What is considered the shoulder? From the [knee] joint up to the shoulder-socket of the forelimb [i.e., the two top limbs of the leg]; and this is the same for the Nazir (see Numbers 6:19). The corresponding part of the hind leg is called the thigh. Rabbi Yehudah says: The thigh extends from the joint up to the fleshy part of the leg [i.e., the middle part only]. What is considered the cheek? From the joint of the jaw to the prominence of the windpipe.

רבנו עובדיה מברטנורא

מן הבהמה, לא נאסר הבשר באכילה. אבל מנדין אותו. ואפילו כהן שפטור מן המתנות, אם הוא טבח ששחוט ומחר בשוק, ממתנין לו שתיים ושלש שבתות, מכאן ואילך מוציאין ממנו מתנות ונותנין אותן לכהנים אחרים. ואם קבע בית מטבחיים, אין ממתנינים לו אלא מוציאין ממנו מיד, ואם לא רצה ליתן מנדין אותו: **ד מן הפרק של ארכובה**. הנמכרת עם הראש: **עד כף של יד**. עצם רחב של כתף שקורין אספלדון, והן שני עצמות, העצם האמצעי דהיינו מן הפרק של ארכובה הנמכרת עם הראש עד מקום שכנגדו בגמל ניכר, והעצם העליון המחובר לגוף. והזכוב הימני בלבד הוא שנותנים לכהן, דכתיב (דברים יח) ונתן לכהן הזרוע, המיומן שבזרוע: **והוא של נזיר**. כלומר, וכן זרוע בשלה האמור בנייר, כך ניטלת: **וכנגדו ברגל שוק** האמור בשלמים נמי הווי שני עצמות מן הפרק של ארכובה עד בוקא דאטמא דהיינו כל הירך: **סובך של רגל**. היינו פרק שבין הקולית ועצם האמצעי. ואין הלכה כר' יהודה: **הפרק של לחי**. אצל הצדעים. חוותך כלפי מטה (עד פיקה של גרגרת. עד שיפוי כובע שהיא פקיעתה ופתחה של קנה, דהיינו לחיים התחתונות עם הלשון. פירוש אחר, פיקה של גרגרת טבעת הגדולה של קנה שעשויה עגולה כפיקה. ופיקה היא עגולה ככדור ובתוכה נקב שתוחבות הנשים בפלך להכבידו כשטוות בו:

Gemara Chullin, 133a

גמרא חולין דף קל"ג.

[The Mishnah stated:] If one slaughtered an animal for a priest or a gentile, he is exempt from the dues. Rava said: Rabbi Yosef once tested us with the following question regarding a priest who snatches his dues: Do

we say he is zealous for the mitzvah or that he is contemptuous of the precept? And we answered him: [It is written:] "He will **give** to the priest," (Deuteronomy 18:3) and not that he shall take. Abaye said: At first, I used to snatch the priestly dues, for I said to myself, I am

השוחט לכהן ולגכרי פטור מן המתנות. אמר רבא בדיק לן רב יוסף האי כהנא דחטיף מתנתא חבובי קא מחשב מצוה או ולולוי קא מזולול במצוה. ופשיטנא ליה ונתן ולא שיטול מעצמו. אמר אביי מריש הנה

showing my zeal for this mitzvah, but when I heard [it is written]: “He will give to the priest,” and not, that he shall take them himself, I did not snatch them anymore. Rather, I would call out instead: Give them to me. But, when I heard the teaching [of the following *Baraita*] which taught [it is written]: They turned aside after unjust gain,” (I Samuel 8:3) Rabbi Meir said that the children of Shmuel used to ask for the portions for themselves; so I decided not to ask for them, but if they were given I would take them. But then when I heard the teaching [of the following *Baraita*] which taught: The modest withdrew their hands from them, but the greedy take them, I decided not to take at all, except for the day before Kippur in order to establish myself as a priest. But why didn't he raise his hands [in the priestly benediction in order to establish himself as a priest]? Time pressed upon him [during the time when the priests raised their hands in benediction, he was busy teaching his students]. Rabbi Yosef said: A priest, in whose neighborhood resides a scholar who is in need, may assign the priestly dues to him, even though they have not yet come into his hands, provided that he is a popular priest or Levite [because, it is assumed that many people will give the dues to him and thus, he may assign them]. Rava and Rabbi Safra once visited the house of Mar Yochana the son of Rabbi Chana bar Ada while others say, it was the house of Mar Yochana the son of Rabbi Chana bar Bizna when he prepared for them a third born calf [which is very tender]. Thereupon, Rava instructed the attendant [who was a priest that usually received his master's dues]: Assign for me the dues for I wish to eat the tongue [which is part of the priestly dues] with mustard. He assigned them to him, Rava ate from them but Rabbi Safra would not eat from them. There came to Rabbi Safra the following verse in a dream: “A worn-out garment on a cold day is like vinegar on chalk and so is one who sings songs to a broken heart.” [Thus, too, is Torah taught to one who does not understand.] (Songs 25:20) He then came before Rabbi Yosef and said to him: Perhaps it was because I did not act in accordance with the Master's teaching [permitting the assigning of dues to a scholar,] that this verse came to me? But he [Rabbi Yosef] said to him: I said it only in regard of a stranger [who when he assigns them to the scholar, means it wholeheartedly] but an attendant who, against his will, must assign them [since he is concerned that if he does not assign them his master will be cross with him, his assigning is not wholeheartedly sincere and thus, not valid]. Moreover, I said this law only in regard to one who was needy, but here, it was not a case of

חֲטִיפָנָא מִתְּנַתָּא אֲמִינָא חֲבוּבֵי קָא מַחְבִּיבָנָא מַצְוָה. כִּינּוּן דְּשִׁמְעָנָא לְהָא וְנָתַן וְלֹא שִׁיטּוּל מִעֲצָמוּ. מִיחֻסְפָּא לֹא חֲטִיפָנָא מִימֵר אֲמֵרִי הָבוּ לִי וְכִינּוּן דְּשִׁמְעָנָא לְהָא דְתַנְיָא (ש"א ח') וְיִטּוּ אַחֲרֵי הַבְּצֵעַ. רַבִּי מֵאִיר אָמַר בְּנֵי שְׂמוּאֵל חֲלָקוּם שְׂאֵלוּ בְּפִיהֶם מִימֵר נָמִי לֹא אֲמִינָא וְאִי יְהָבוּ לִי שְׂקִילְנָא כִּינּוּן דְּשִׁמְעָנָא לְהָא דְתַנְיָא הֲצַנּוּעִים מוֹשְׁכִין אֶת יְדֵיהֶם. וְהִגְרַגְרִינִין חוֹלְקִין. מִשְׁקַל נָמִי לֹא שְׂקִילְנָא לְבַר מִמְעַלִּי יוֹמָא דְכַפּוּרֵי לְאַחֲזוּקֵי נַפְשָׁאֵי בְּכַהֲנֵי. וְלַפְרוֹס יְדֵיהֶם. אֲנִסִּיהָ לִיהָ עֵידֻנְיָהּ. אָמַר רַב יוֹסֵף הָאִי כְּהֵנָּא דְאִית לִיהָ צוּרְבָא מֵרַבְּנָן בְּשִׁבְבוּתֵיהָ וְדַחֲקָא לִיהָ מִיִּלְתָּא לִיזְכִּי לִיהָ מִתְּנַתָּא. וְאַף עַל גַּב דְּלֹא אֲתִי לִיְדֵיהָ בְּמַכְרֵי כְּהוֹנָה וְלוּיָהּ. רַבָּא וְרַב סַפְרָא אִיקְלְעוּ לְבֵי מָר יוֹחָנָא בְּרִיהָ דְרַב חֲנָא בַר אֲדָא וְאֲמֵרִי לְהָ לְבֵי מָר יוֹחָנָא בְּרִיהָ דְרַב חֲנָא בַר בִּיזְנָא. עֲבַד לְהוּ עֲגֵלָא תִּלְתָּא אָמַר לִיהָ רַבָּא לְשִׁמְעִיהָ זְכִי לֵן מִתְּנַתָּא דְּבַעֲיָנָא לְמִיכַל לִישְׁנָא בְּחַרְדְּלָא זְכִי לִיהָ. רַבָּא אָכַל. וְרַב סַפְרָא לֹא אָכַל אַקְרוּיָהּ לְרַב סַפְרָא בְּחַלְמִיָּה (מִשְׁלִי כ"ה) מְעַדָּה בְּגַד בְּיוֹם קָרָה חוֹמֵץ עַל גַּתָּר וְשֵׁר בְּשִׁירִים עַל לֵב רַע. אֲתָא לְקַמְיָה דְרַב יוֹסֵף אָמַר לִיהָ דִּילְמָא מְשׁוּם דְּעַבְרֵי אֲשִׁמְעָתָא דְמָר אַקְרִיין הִכִּי אָמַר לִיהָ כִּי אֲמֵרִי אָנָּא בְּאַחַר שְׁמַעְיָה בְּעַל כְּרַחֲמֵיהָ מְזַכִּי וְכִי אֲמֵרִי אָנָּא לְמָאן דְּלֹא אֲפֹשֵׁר לִיהָ. הָא אֲפֹשֵׁר לִיהָ. וְאֵלָּא מְאִי

need [since Rava was not in need]. Then why did this verse appear to me [in the dream, asked Rabbi Safra]? It referred to Rava. Then why did it not appear to Rava? Because he was under Divine censure [for eating these gifts]. Abaye said to Rabbi Dimi: To what does the simple meaning of the above verse refer? He said to him: To one who teaches an unworthy student. For Rabbi Yehudah stated in the name of Rav: Whoever teaches a student who is unworthy, will fall into Gehinnom, as it is written: All darkness is laid up for his treasures; a fire not blown by man shall consume him that has an unworthy *sarid* [remnant] in his tent; (Job 20:26) and *sarid* refers to a student, for it is written: *Ubasaridim* [And among the remnant] those whom the Lord shall call. (Joel 3:5) Rabbi Zera said in the name of Rav: Whoever teaches an unworthy student is similar to one who throws a stone to mercuris [a form of idol worship], for it is written: As a small stone in a heap of stones, so is he that gives honor to a fool; (Proverbs 26:8) and "honor" here means Torah, for it is written: "The wise shall inherit honor" and, "The perfect shall inherit good" [and fool means a wicked or unworthy student].

טעמא אקריין הכי כלפי רבא ולקריין לרבא. רבא נזוף הוה. אמר ליה אביי לרב דימי ופשטיה דקרא במאי כתיב. אמר ליה בשונה לתלמיד שאינו הגון. דאמר רב יהודה אמר רב כל השונה לתלמיד שאינו הגון נופל בגיהנם שנאמר (איוב כ) כל השך טמון לצפוניו תאכלהו אש לא נפה ירע שריד באהלו ואין שריד אלא תלמיד חכם שנאמר (יזאל ג) בשרידים אשר ה' קורא. אמר רבי זירא אמר רב כל השונה לתלמיד שאינו הגון כזורק אבן למרקוליס שנאמר (משלי כ"ו) כצורר אבן במרגמה כן נותן לכסיל כבוד וכתוב (שם י"ט) לא נאווה לכסיל תענוג:

זוהר שלח דף קע"ה ע"ב

ותנא יסודא ושרשא במלכא מתעמרין כהדא והאי היא כתרוא ופתחא לכל שאר בתרין דכתיב (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק. וכתוב זה השער לוי ועל דא כתיב וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי' לאכללא בהאי כל שאר בתרין ועל דא אינון סהדי סהדותא ולא קנימי בדוכתייהו בגין דאיהי מצוה ותנין תשמישי מצוה נזרקין. ואי תימא הא לולב וערבה וכולי תשמישי קדושה אינון אמאי נזרקין. אלא תשמישי קדושה בגין דרשימין בכתיבה דשמא קדישא. אמר רבי יצחק אינון חוסיין לאחזאיה היך תליין מכאן ומכאן לארבע סמרי עלמא מהאי אתר ואיהי שלמא על בלא ברזא דלב דאיהי לבא דכל האי עלמא ולבא דעלא ותלייא בלב עלאה וכלא הוא בלב דנפק מהכמה עלאה. אמר רבי יצחק שעורא דהאי (ואורכא) דהאי אתמר באתון גליפן דרבי אלעזר. אמר רבי יהודה אמר רב קדשא בריך הוא מאן דבעי למחד בתר דחלתי יחד בתר לבא דא ובתר עיינין דקניימין עלה. מאן אינון עיינין כמה דאת אמר (שם לד) עיני יי' אל צדיקים אבל אתם לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם. מאי טעמא בגין דאתם זונים אחריהם. אמר רבי הייא מאי טעמא הכא יציאת מצרים דכתיב אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים אלא בגין דכד נפקו ממצרים בהאי חולקא עאלו ובהאי קטיל קדשא בריך הוא קטולא דמצרים ועל דא באתריה אתדכר ובאתריה יודתר להו בדא. מאי באתריה בגין דהאי מצוה היא אתר דילה. תאני רבי ייסא כתיב (מייכה ו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. כימי כיום מבעי ליה דהא בחד זמנא נפקו ולא אתעכבו. אלא באינון יומין עלאין דאתברכא בהוא כנסת ישראל כד זמין קדשא בריך הוא לאפקא להו לישראל מן גלותא וכדין כתיב (ישעיה יב) ואמרתם ביום ההוא הודו לוי קראו וגומר. זמרו יי' כי גאות עשה מודעת זאת בכל הארץ.

מאי מודעת זאת בגין דהשתא אשתמודעא זאת בעטופא דמצוה בההוא זמנא אשתמודעא זאת. בכמה נמוסין דילה דיעביד קדשא בריה הוא אתין ונסין בעלמא כדין כתיב (זכריה יד) ביום ההוא יהיה יי אחר ושמו אחר. ברוך יי לעולם אמן ואמן. ימלוך יי לעולם אמן ואמן:

Yosef le-Chok

Ethical Teaching:

Sefer Chasidim, 77-79

Do not judge another person unfavorably, for “Man sees that which is in front of his eyes, but God sees that which is in the heart,” (I Samuel 16:7) thus, you do not know that which is in his heart or thoughts. Therefore, judge every person favorably. Guard your eyes from seeing evil. Give to charity that which you can afford. It is the same whether one does much or a little, as long as his heart is directed towards Heaven. Submit yourself to your Creator. Think in your heart that every man guards his servants; all the more so does the Master of the Worlds guard you. Do not bring yourself even to a mild sin, for it will bring you to a severe sin. If one violates “Do not hate,” (Leviticus 19:17) in the end, he will come to shed blood. As it says: “But if a man hates his fellow, and lies in wait for him, and rises up against him and smites him to death.” (Deuteronomy 19:11) Be careful; do not sit with anyone from whom you will not learn good, for it is likely that you will instead learn evil. Woe to him! Woe to his soul! Furthermore, you will cause people to suspect you of something bad, for they will say: It is not for nought that he is with him, and they will then attribute all his evil actions to you.

Practical Law:

Rambam, Laws of Prayer, Chapter 9

(1) One who says in his entreaties: May He Who had mercy on the bird's nest by commanding us not to take the mother with the young, or, May He Who had mercy by commanding not to slaughter an animal and its young on the same day, — have mercy on us, or similar things, is to be silenced. For these commandments are decrees of the Torah and are not matters of mercy. For if they were

יוסף לחוק

מוסר

מספרי חסידים סימן ע"ז ע"ח ע"ט

אל תדין את חבירך לכף חובה כי אדם יראה לעינים וה' יראה ללבב ולא ידעת מה בלבו ומה במחשבתו והוי דן כל האדם לכף זכות. ושמור עיניך מראות ברע ועשה צדקה כפי כחך אחר המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכין לבו לשמים שעבד עצמך לקונך ותחשוב בלבך שכל אדם שומר עבדיו על אחת כמה וכמה שישמרך רבון העולמים: אל תביא עצמך לידי עבירה קלה כי היא תביאך לידי חמורה. עבר על לא תשנא סוף בא לידי שפיכות דמים שנאמר (דברים יט) וכי יהיה איש שונא לרעהו וארב לו וקם עליו והכהו: השמר לך אל תשב עם אדם שלא תלמוד ממנו טובה כי קרוב שילמוד רעה. ואוי לו אוי לנפשו. ועוד שתגרום שיהשדוך בדבר רע כי יאמרו לא על חנם הלך זה אצלו. ובך יתלו כל מעשיו הרעים:

הלכה

הרמב"ם הלכות תפלה פרק ט

א מי שאמר בתחנונים מי שריחם על קן צפור שלא ליקח האם על הבנים או שלא לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד ירחם עלינו וכיוצא בענין זה משתקין אותו מפני שמצות אלו

commanded out of mercy, God would not have permitted us to slaughter animals at all. Nor should a person say a long list of terms for God, such as; God, Who is great, mighty, awesome, powerful, brave, and strong. For a person is incapable of reaching the end of the praises of the Holy One, Blessed is He. Rather, he should say only that which Moshe our Teacher, peace be upon him, said. (2) In the afternoon prayer, the prayer leader recites [ashrei] Praiseworthy are those who dwell in Your house ... a praise by David ... (Psalm 145). Both he and the people recite it seated. The prayer leader then arises, reciting Kaddish, and they stand up after him and answer in the usual manner. Then they all pray the silent Shemoneh Esreh prayer. The prayer leader repeats the entire prayer aloud, in the same manner as he did during the morning service. They fall on their faces and recite the tachanun prayer, then raise their heads adding a few more entreaties in a seated position, as they did during the morning prayer. He stands up and recites Kaddish, and all the people answer in the usual manner they then take leave to go about their business.

גזירת הפתוב הן ואינן רחמים. שאילו היה מפני רחמים. לא היה מתיר לנו שהיטה כל עיקר. וכן לא ירבה בכנויים של שם ויאמר האל הגדול הגבור והנורא והחזק והאמין והעוזו שאין כח באדם להגיע בסוף שבתיו של הקדוש ברוך הוא אלא אומר מזה שאמר משה רבינו עליו השלום: ב במנחה אומר שליח צבור אשרי יושבי ביתך וכולי תהלה לך וכולי קורא הוא והעם מיושב ועומד שליח צבור ואומר קדיש והם עומדים אחריו ועונין בדרך ומתפללין כלם בלחש. ואחר כך חוזר שליח צבור ומתפלל בקול רם בדרך שעשה בשחרית עד שישלים כל התפלה. ונפלין על פניהן ומתחנן ומגביה ראשו הוא והם ומתחנן מעט מיושב בדרך שעשה בשחרית ועומד ואומר קדיש וכל העם עונין בדרך ונפטרים למעשיהם:

SHELACH FOR THURSDAY NIGHT

שלה ליל ששי

צירוף יונה

כז ואשתעיאו ליה ואמרו
אתינא לארעא די שלחתנא
ואף עבדא חלב ודבש היא
ודין אבה: כח לחוד ארי תקיף

כז ויספרו־לו' ויאמרו' באנו אל־הארץ
אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא
וזה פריה: כח אפס פי־עז העם הישב

(27) And they told him and said; We came to the Land to which you sent us, and indeed it flows with milk and honey, and this is its fruit. (28) However, the

RASHI

רש"י

(27) **It flows with milk and honey** — [This was included in the report because] any lie in which a little truth is not mixed into it

(כז) זבת חלב ודבש. (מ"ר) כל דבר שקר שאין אומרים בו קצת אמת בתחלתו, אין מתקנים בסופו:

in the beginning, cannot be maintained in the end (Sotah 35a).